

Otázky a odpovědi ve věci úhrady zdravotní péče za občany Ukrajiny

Manuál pro poskytovatele zdravotních služeb

Pracovní materiál určený pro poskytovatele zdravotních služeb

Autor: MZ ČR (odbor dohledu nad zdravotním pojištěním)

Verze platná k 7. 3. 2022

1.	<i>Prosba ministra zdravotnictví poskytovatelům zdravotních služeb</i>	2
2.	<i>Jak postupovat ve věci úhrady zdravotní péče?</i>	2
3.	<i>S jakými doklady se pravděpodobně setkáte?</i>	4
4.	<i>Jak budou hrazeny porody a péče o nově narozené děti?</i>	5
5.	<i>Jakým způsobem předepisovat eRecepty pro ukrajinské občany?</i>	5
6.	<i>Má být po ukrajinských občanech vyžadována úhrada doplatků v lékárnách?</i>	5
7.	<i>Má být po ukrajinských občanech vyžadován regulační poplatek?</i>	5
8.	<i>Jakým způsobem vykázat péči za nepojištěného pacienta?</i>	5

1. *Prosba ministra zdravotnictví poskytovatelům zdravotních služeb*

Vážení poskytovatelé zdravotních služeb,
obracím se na vás s prosbou při zajištění zdravotní péče pro uprchlíky z Ukrajiny, opouštějící svoji vlast z důvodu probíhajícího válečného konfliktu. Vzhledem k rychle rostoucímu počtu uprchlíků je vysoce pravděpodobné, že řada z nich bude potřebovat poskytnout zdravotní péči předtím, než budou mít možnost vyřídit si nutné pobytové oprávnění (**např. dlouhodobé vízum za účelem strpění, udělení dočasné ochrany atp.**), které je postaví do role pojištěnců veřejného zdravotního pojištění se všemi právy a nároky. Je naprosto zásadní, aby všichni uprchlíci dostali veškerou zdravotní péči, kterou potřebují a kterou jsme my schopni zajistit, a to bez ohledu na případné chybějící povolení k pobytu.

Dovoluji si Vás tímto požádat, aby byla péče poskytnuta všem občanům Ukrajiny, kteří ji budou vyžadovat, a to i nad rámec péče neodkladné. Obáváme se, že řada těchto osob nebude vzhledem k jejich tíživé situaci, kdy mnozí museli své domovy opustit narychlo, disponovat dostatečným finančním obnosem na uhrazení této zdravotní péče. Proto Vás žádám o nežádání úhrady v těchto případech. U takovýchto osob si prosím poznamenejte co nejvíce identifikačních údajů (jméno, datum narození, číslo pasu, pokud nemají pas tak číslo víza, kontaktní informace atd.). **Zdravotní pojišťovny ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem vnitra momentálně usilovně pracuje na řešení, které v maximální možné míře umožní dodatečnou identifikaci těchto osob a dodatečné vykázení poskytnuté péče k úhradě.**

2. *Jak postupovat ve věci úhrady zdravotní péče?*

a) *V případě pacienta, který má od ZP „potvrzení o pojištění“*

Ukrajinský pacient má v tomto případě nárok na poskytnutí zdravotní péče hrazené z prostředků veřejného zdravotního pojištění ve stejném rozsahu, jako český pojištěnec. Na potvrzení o pojištění (tzv. náhradním průkazu pojištěnce) vydaném zdravotní pojišťovnou po zaevidování cizince je přímo uvedeno číslo pojištěnce, na jehož základě lze poskytnutou péči vykázat.

b) *V případě pacienta, který má cestovní doklad a v něm vízum*

Takovýto pacient je zdravotně pojištěn ze zákona, pouze ještě neprovedl svou faktickou registraci u některé ze zdravotních pojišťoven. Doporučujeme poznamenat si maximum údajů o daném pacientovi (zejm. číslo pasu, jméno, příjmení a datum narození) a po ošetření ho nasměrovat na vybranou zdravotní pojišťovnu či Krajské asistenční centrum pomoci Ukrajině (KACPU), kde bude zaregistrován. Pojištěnce pak bude možno dodatečně ztotožnit a péči vykázat.

c) *V případě pacienta, který má cestovní doklad a nemá vízum*

Tento ukrajinský pacient nemá automaticky nárok na úhradu péče ze strany zdravotní pojišťovny. Záleží na dobré vůli poskytovatele, zda bude úhradu po pacientovi požadovat, či nikoliv.

Ukrajinský pacient musí osobně kontaktovat pracoviště služby cizinecké policie či odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra a požádat o vízum a následně o potvrzení o pojištění cestou Krajských asistenčních center pomoci Ukrajině (KACPU) nebo kontaktováním vybrané zdravotní pojišťovny.

Doporučujeme poskytovateli, který se rozhodne od pacienta úhradu nepožadovat, aby si zjistil co nejvíce informací o daném pacientovi (především číslo pasu, jméno, příjmení a datum narození). Pokud pacient neuvádí, že Česká republika je pro něj jen tranzitní zemí (tento případ viz dále), je vysoce pravděpodobné, že vízum za účelem strpění (příp. o průkaz o poskytnutí dočasné ochrany) později

získá, čímž se stane dodatečně dohledatelným u zdravotních pojišťoven a poskytnutou péčí bude možno se zpožděním vykázat.

Za situace, že pacient územím České republiky pouze projíždí (tranzit), poskytnuté služby nebude možné uhradit ze strany zdravotní pojišťovny – záleží tedy na každém z poskytovatelů, zdali bude po pacientovi požadovat přímou úhradu.

d) V případě pacienta, který nemá cestovní doklad nebo má neplatný cestovní doklad

Ministerstvo zdravotnictví prosí poskytovatele, aby riziko nezaplacení péče vzali v rozumné míře na svá bedra a nepožadovali od Ukrajinců přímé platby a zároveň si zjistili co nejvíce informací o daných pacientech (především jméno, příjmení, datum narození ev. telefon). Je vysoce pravděpodobné, že dotyční náhradní cestovní doklad a vízum za účelem strpění (příp. o průkaz o poskytnutí dočasné ochrany) získají, čímž se stanou dodatečně dohledatelnými u pojišťoven a péčí bude možno se zpožděním vykázat. Pacienta bez cestovního dokladu prosím nasměrujte na pracoviště odboru azylové a migrační politiky, kde mu bude vystaven nový a kde mu bude uděleno vízum.

3. S jakými doklady se pravděpodobně setkáte?

Potvrzení o pojištění (tzv. [náhradní průkaz pojištění](#)) vystavené zdravotní pojišťovnou na základě víza v okamžiku registrace pojištění. Je na něm uvedeno číslo pojištění, na jehož základě lze vykazovat poskytnutou péči zdravotní pojišťovně.

Cestovní pas či [hraniční průvodka](#) obsahující některou z níže uvedených forem víza.

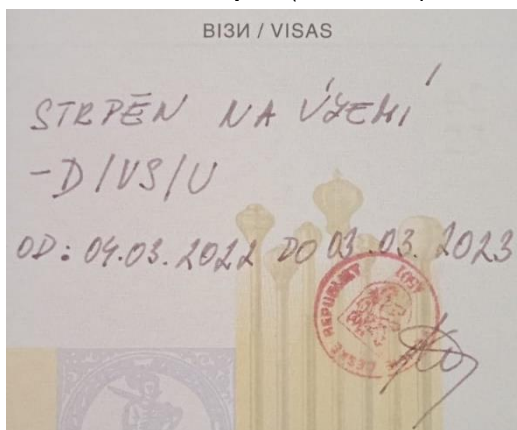
Vízum za účelem strpění (vízový štítek)

Vízum za účelem strpění (razítko do pasu – vždy spolu s razítkem „Policie ČR“, příp. „Ministerstvo vnitra“)

Strpěn na území – D/VS/U
od.....
do.....

Vízum za účelem strpění (záznam do pasu – vždy spolu s razítkem „Policie ČR“, příp. „Ministerstvo vnitra“)

4. *Jak budou hrazeny porod a péče o nově narozené děti?*

MZ ČR připravilo legislativní změnu s předpokládanou účinností od 15. března 2022, podle níž pojištění osoby s vízem strpěním/dočasné ochrany bude aktivováno v den udělení tohoto víza, avšak uplatní se zpětně již s prvním čerpáním zdravotních služeb na území ČR (ovšem max. 30 dní před udělením víza).

Pokud bude dosud nepojištěné pacientce uděleno vízum do 30 dní od porodu, péče o ni bude zdravotní pojišťovnou uhrazena.

Děti, které se narodí na území, a jejichž žádný rodič v době porodu nemá vízum za účelem strpění/dočasné ochrany, budou dodatečně pojištěny až 30 dní předtím, než samy vízum získají. Doporučujeme v takovém případě rodiče upozornit, aby pro dítě vízum též vyřídili.

Děti, které se narodí na území, a alespoň jeden jejich rodič v době porodu má vízum za účelem strpění/dočasné ochrany, budou na prvních 60 dní života pojištěny rovnou ze zákona. Pro další pokračování jejich účasti ve veřejném zdravotním pojištění musejí samy získat potřebné vízum. Doporučujeme v takovém případě rodiče upozornit, aby pro dítě vízum též vyřídili, mají na to však o něco více času než v předchozím případě.

5. *Jakým způsobem předepisovat eRecepty pro ukrajinské občany?*

Podrobné informace viz web Státního ústavu pro kontrolu léčiv ([odkaz](#)).

6. *Má být po ukrajinských občanech vyžadována úhrada doplateků v lékárnách?*

Občané Ukrajiny nejsou osvobozeni od povinnosti hradit doplatky v lékárnách.

7. *Má být po ukrajinských občanech vyžadován regulační poplatek?*

Občané Ukrajiny nejsou osvobozeni od povinnosti hradit regulační poplatek za využití pohotovostní služby.

8. *Jakým způsobem vykázat péči za nepojištěného pacienta?*

Viz bod 1. a 2. Doporučujeme zjistit maximum údajů o daném pacientovi (zejm. číslo pasu, má-li vízový štítek, tak číslo vízového štítku, jméno, příjmení, datum narození) a po ošetření mu doporučit urychlenou návštěvu KACPU (pokud nemá vízum), nebo libovolné zdravotní pojišťovny (pokud má vízum, ale nemá doklad o pojištění) kde bude zaregistrován. Ministerstvo zdravotnictví ve spolupráci se zdravotními pojišťovnami připravuje mechanismus jak pojištěnce na základě údajů o něm dohledat a poskytnutou péči následně vykázat k úhradě zdravotní pojišťovně.